

**İlkokul İkinci Sınıf Matematik
Dersi Paralarımız Konusuna İlişkin
Assure Modelli Öğretim
Tasarımının Değerlendirilmesi¹**

**Evaluation of Instructional Design
of Assure Model on the Subject of
Our Money in Primary School
Second Grade Mathematics Lesson**

Yıldırım AYDIN²

doi: 10.38089/iperj.2021.76

Geliş Tarihi: 16.11.2021

Kabul Tarihi: 25.11.2021

Yayınlanma Tarihi: 30.11.2021

Özet: Bu araştırmanın amacı, ilkokul ikinci sınıf matematik dersi paralarımız konusuna yönelik Assure modeli kullanılarak ve disiplinler arası yaklaşımdan faydalanılarak tasarlanan öğretimin değerlendirilmesidir. Bu nedenle bu çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden Tasarım ve Geliştirme Araştırma Modeli (TGAM) kullanılmıştır. Assure Modelli öğretimin tasarlanması sürecinde, matematik eğitimi alanında konu ile ilgili gerekli literatür incelemesi yapılmış, matematik eğitimi alan uzmanının görüşü alınmış ve öğretim tasarımına son şekli verilmiştir. Tasarım, 2017-2018 eğitim öğretim yılında, Bursa ilinde öğrenim gören 24 ilkokul ikinci sınıf öğrencisine, matematik dersinde uygulanmıştır. Tasarımın değerlendirilmesine yönelik verilerin toplanmasında iki yol izlenmiştir. Birincisi; uygulama boyunca araştırmacı tarafından süreç gözlenmiş ve süreç dair notlar alınmış, dersin işleniş hakkında uygulamayı yapan öğretmenin ve öğrencilerin görüşü alınmış, uygulamanın sonunda, öğrencilerin belirlenen hedeflere ulaşma durumu, kazanım değerlendirme testi ile belirlenmiştir. İkincisi; Tasarımda yer alan Assure modelinin her bir aşaması Tasarım ve Geliştirme Araştırma Modeli'ne uygun olarak değerlendirilmiş, bu bağlamda öğretim tasarımı revize edilmiş, tasarıma son şekli verilmiştir. Araştırmanın verilerinin analizinden elde edilen sonuçta göre, tasarımın öğrenme hedeflerine ulaşma sürecinde verimli ve etkili olduğu belirlenmiştir. Bu nedenle, sınıf öğretmenleri ve sınıf öğretmeni adaylarının, ilkokul matematik dersi, öğretimi tasarlama sürecinde Assure modeli ve disiplinler arası yaklaşımdan faydalanmaları önerilmektedir.

Abstract: The present study aimed to evaluate the instructional design by using Assure Model and taking advantage of the interdisciplinary approach for the subject of Our Money which belongs to primary school second grade mathematics lesson. Therefore, in this research Design and Development Research Model, which is one of the qualitative research models, was used. During the preparation of the instructional design, the necessary literature review was performed within the mathematics field, the design was finalized after taking expert opinion who took mathematics education. The design was carried out during mathematics class to 24 primary school second grade students who attend school in Bursa in 2017-2018 education year. Two procedures were followed to collect the data aiming to evaluate the design. Firstly, throughout the research, the process was observed and notes were taken regarding to the process. The opinions of the teacher who conducted the design and students were get. At the end of the application, the level of students' reaching determined goals, was determined with acquisition evaluation test. Secondly, each stage of Assure model, which takes place in the design, was evaluated appropriately for the Design and Development Research Model, within this context teaching design as revised, and it was determined that the design was productive and effective within the process of reaching learning goals. Therefore, primary school teachers and primary school teacher candidates are advised to benefit from Assure model and interdisciplinary approach within the process of designing the teaching in primary school mathematics lesson.

Anahtar Kelimeler: Öğretim tasarımı, Assure modeli, disiplinlerarası, hayat bilgisi

Key Words: Instructional design, Assure model, interdisciplinary, life science

¹ Bu çalışma 29-31 Mart 2018 tarihleri arasında düzenlenen 1. Uluslararası Temel Eğitim Kongresinde sunulan sözlü bildirinin genişletilmiş halidir.

² Öğretmen, Milli Eğitim Bakanlığı, Türkiye, yildirayaydin48@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0001-8848-7463>

Giriş

Öğretim programlarında yer alan hedeflere ulaşmak amacıyla, öğretim tasarımlarından faydalanılmaktadır. Öğretim tasarımı modelleri, eğitim-öğretim süreçlerinin planlanması, bu süreçte kullanılacak materyallerin tasarlanması, sürecin değerlendirilmesi ve gerekli düzenlemelerin yapılması süreçlerini içermektedir (Özerbaş ve Kaya, 2017). Öğretim tasarımı, yüksek kaliteli öğrenmeyi ve amaçlanan hedeflere ulaşmayı sağlamaktadır (Siribaddana, 2010). Ders tasarımlarını öğrenene, öğrenme ortamına göre farklılaştıran, öğretim tasarım modelleridir. Okullarda gerçekleşen öğretim etkinliklerinin verimli ve nitelikli olması, öğretim tasarımı modeli ile doğrudan ilişkilidir. Bu amaçla pek çok öğretim tasarımı modeli geliştirilmiştir (Özerbaş ve Kaya, 2017).

Öğretim tasarımı modelleriyle ilgili yapılmış çalışmalar incelendiğinde, en fazla tercih edilen modeller arasında “ADDIE”, “ARCS”, “Dick ve Carey”, “Gagne ve Briggs” ve “ASSURE” modelleri olduğu görülmüştür. Bu modellerin temelini oluşturan ADDIE modeli, “Analiz (Analyse)”, “Tasarım (Design)”, “Geliştirme(Development)”, “Uygulama (Implementation)” ve “Değerlendirme (Evaluation)” olmak üzere beş evreden; ARCS modeli, “Dikkat (Attention)”, “Uygunluk (Relevance)”, “Güven(Confidence)” ve “Doyum (Satisfaction)” olmak üzere dört aşamadan; Dick ve Carey modeli “Amaçları Tanımla”, “Analiz Yap”, “Öğrencilerin Davranış ve Özelliklerini Tanımla”, “Kazanımları Belirle”, “Ölçütleri Geliştir”, “Öğretim Stratejisini Geliştir”, “Öğretim Materyallerini Geliştir ve Seç”, “Şekilsel Değerlendirme Yap”, “Öz Değerlendirme Yap” ve “Öğretimi Gözden Geçir” olmak üzere on aşamadan oluşmaktadır (Göksu, Özcan, Çakır ve Göktaş, 2014). Öğretim tasarımı modellerinin en bilinenlerinden biri olan ASSURE modeli ise, öğrenenleri analiz etme (Analyzelearners), hedef ve kazanımları belirtme (Stateobjectives), metot, medya ve materyalleri seçme (Select methods, mediaandmaterials), medya ve materyalleri kullanma (Utilizemediaandmaterials), öğrenci katılımını gerektirme (Requirelearnerparticipation) ve değerlendirme ve düzeltme (Evaluateandrevise) aşamalarından oluşmaktadır (Gücüköglü ve Türker, 2015).

273

Assure modeli, öğretimde teknoloji desteği alınarak, öğretimin sınıf odaklı olacak şekilde sistematik, planlı olarak gerçekleştiği, ayrıntılı bir şekilde öğrenen analizinin yapıldığı, etkin öğrenen katılımının sağlandığı ve değerlendirme süreci içinde gerekirse revizyona fırsat veren bir öğretim tasarımıdır (Keleş, Erümit, Özkale ve Aksoy, 2016). Assure modelinin ilk aşamasında öğrenen analizi yapılır. Bu aşamada, öğrenenlerin genel özellikleri, ön yeterlikleri ve öğrenme biçimleri belirlenir. İkinci aşamada, öğretim hedefleri belirlenir. Bu aşamada; *beklentiler, performans durumları, kabul edilebilir performans dereceleri* kestirilir. Üçüncü aşamada; öğretim yöntem, medya ve materyalleri seçilir. Materyal seçiminde elde edilebilirlik, mevcut olanların gözden geçirilmesi ve yenilerinin tasarlanması söz konusudur. Dördüncü aşamada, medya ve materyaller kullanılır. Bu aşamada, materyallerin ön izlemesi, bu doğrultuda materyal ve ortamın hazırlanması ve öğrenme deneyimlerinin sağlanması gerçekleşir. Beşinci aşamada öğrenenlerin aktif katılımı söz konusudur. Son aşamada ise, öğretim öncesi, sırası, sonrasında; ayrıca öğrenen, medya ve yöntemler değerlendirilir (Akkoyunlu, Altun ve Yılmaz, 2008).

Assure modeli birçok araştırmacı tarafından tercih edilen ve etkin katılımlı bir öğrenme süreci amaçlayan bir modeldir (Çetinkaya ve Taş, 2016). Assure öğretim modeli bağlamında tasarlanan bu ders planında disiplinlerarası yaklaşımdan faydalanılmıştır. Disiplinlerarası yaklaşım, öğrenenlerin farklı alanlardaki bilgiyi bir araya getirmesine yardım eden ve kavramlar vasıtasıyla öğrencileri analiz, sentez gibi üst düzey düşünmeye odaklayan bir öğrenme yaklaşımıdır (Aybek, 2001). Disiplinlerarası yaklaşımın öğretim tasarımı içinde kullanılmasının nedenleri olarak, bilimsel ve teknolojik gelişmeler sonucunda ortaya çıkan yeni ve farklı araştırma alanlarında birden çok disipline bağlı kalınması, bu disiplinleri destekleyen başka alanlardan da faydalanılması, bunun sonucunda insanların çok disiplinli alanlarda eğitim görmesi gerekliliğinin ortaya çıkması, öğrenmenin kalıcılığına ve öğrenen tarafından daha kolay anlamlandırılmasına katkı sağlaması belirtilebilir (Turna, Bolat ve Keskin, 2012). Disiplinlerarası yaklaşımda belirli bir kavram (ya da problem, konu) temel alınarak, bu kavrama değişik yönlerden ışık tutabilecek bilgi ve beceriler ilgili alanlardan alınarak bütünleştirilir. Bu tür bir yaklaşım gerçek hayatta bilgiyi ve beceriyi kullanma biçimimizle yakından ilişkilidir. Eğitimin başarısı da bir yerde bilgi ve becerilerin, sorunların çözümüne ya da düşüncelerin üretilmesine yönelik olarak kullanılabilmesine bağlıdır (Yıldırım, 1996).

Assure modeli temel alınarak yapılan çalışmalar değerlendirildiğinde, Özdemir ve Uyangör (2011), mevcut öğretim tasarımı modellerinden (ADDIE, ARCS Motivasyon, Dick ve Carey, ASSURE, Seels ve Glasgow, Smith ve Ragan, Evrensel, Gerlach ve Ely tasarım modelleri ile ayrıştırılma kuramı) matematik eğitiminin doğasına uygun bir öğretim tasarımı modeli ortaya çıkarmıştır. Barut, Demirer, Erbaş, Dikmen ve Sak (2015), öğretmen adaylarına medya okuryazarlığı becerisi kazandırabilmek amacıyla Assure modelini temel alarak bir öğretim tasarımı gerçekleştirmiştir. Çetinkaya ve Taş (2016), ortaokul altıncı sınıf “Vücudumuzda Sistemler” ünitesine yönelik, ASSURE Tasarım Modelini kullanarak etkinlik temelli ölçme değerlendirme materyali geliştirmiş ve bu materyal ile öğrencilerin öğrenme güçlüklerini ölçmeyi ve bu güçlükleri giderebilmeyi hedeflemiştir. Çetinkaya (2017) ise, Assure öğretim tasarımı modeline göre ortaokul altıncı sınıf “Madde ve Isı” ünitesi için web destekli modelleme temelinde kişiselleştirilmiş harmanlanmış öğrenme ortamlarını düzenlemiş, öğrencilerin başarısı üzerindeki etkinliğini araştırmıştır. İncelenen bu araştırmalar değerlendirildiğinde, Assure öğretim tasarımı modelinin, sistemli bir planlama dâhilinde yapılırsa, her bir dersin öğretim tasarımı kullanılabileceği görülmektedir. Bu bağlamda bu araştırmada, Assure Modeline göre disiplinlerarası yaklaşımdan faydalanılarak ilkökul ikinci sınıf matematik dersi “*Ölçme*” öğrenme alanı “*Paralarımız*” alt öğrenme alanına ait olan “*Kuruş ve lira arasındaki ilişkiyi fark eder.*” kazanımı ile, ikinci sınıf Hayat Bilgisi dersi “*Okulumuzda Hayat*” ünitesi “*Okulda parasını ihtiyaçları doğrultusunda bilinçli bir şekilde harcar.*” kazanımına yönelik oluşturulan öğretim tasarımı yer almıştır. İkinci sınıf Matematik dersi, “*Paralarımız*” alt öğrenme alanında Assure Modeli aracılığı ile disiplinler arası yaklaşımdan faydalanılarak tasarlanmış öğretim planının hazırlanması ve bunun değerlendirilmesi farklı öğretim tasarımlarının ilkökul matematik dersinde kullanılabilirliği açısından önemli görülmektedir. Araştırmanın amacı, ilkökul ikinci sınıf matematik dersi paralarımız konusuna yönelik Assure modeli kullanılarak ve disiplinler arası yaklaşımdan faydalanılarak tasarlanan öğretimin değerlendirilmesidir.

Yöntem

Bu araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden Tasarım ve Geliştirme Araştırma Modeli (TGAM) aracılığı ile gerçekleştirilmiştir. “Tasarı Araştırması, öğretim stratejileri ve araçlarının sistematik olarak tasarlanmasını sağlamak amacıyla bağlamsal öğrenmenin araştırılması için yeni geliştirilmiş bir modeldir. Tasarı araştırmaları yaratıcı öğrenme ortamlarının gelişimi, uygulanması ve sürdürülmesi amacıyla bilginin yaratılması ve yayılmasına yardımcı olmaktadır” (Brown, 1992; Collins, 1992; Design Based Research Collective, 2003; Akt. Uça ve Saracaloğlu, 2017).

Tasarım ve Geliştirme çalışmaları, sonuçların ortama özgü veya genellenebilir olup olmadıklarına göre, ürün ve araç araştırması, model araştırması olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Model araştırmasında, yeni bir modelin üretimi, genel ilkelerinin belirlenmesi veya daha önce geliştirilmiş olan bir modelin test edilmesi ve geçerliliğinin ispatı üzerine ağırlık verilir (Richey ve Klein, 2007). Araştırmada, ilkökul ikinci sınıf Matematik dersi “*Paralar*” alt öğrenme alanı “*Kuruş ve lira arasındaki ilişkiyi fark eder.*” kazanımının, daha önce geliştirilmiş olan Assure modeli temele alınarak, Hayat Bilgisi dersi “*Okulumuzda Hayat*” ünitesi “*Okulda parasını ihtiyaçları doğrultusunda bilinçli bir şekilde harcar.*” kazanımı ile ilişkilendirilerek günlük yaşamdaki karşılığının ortaya konulmasını amaçlayan bir ders öğretim planının değerlendirmesi yapılmıştır.

Tasarlama Süreci

Bu çalışmada, “Assure modeli bağlamında matematik konularının öğretimi disiplinlerarası yaklaşımdan faydalanılarak öğretilir mi?” probleminin cevabı aranmıştır. Problemin belirlenmesinde matematik eğitimi alanında uzman ve uygulayıcıdan yardım alınmıştır. Araştırma kapsamına alınan ASSURE Modeline göre disiplinler arası yaklaşımdan yararlanılarak ders öğretim planı tasarlanmıştır. Ders öğretim tasarımı ilk prototipi geliştirilmiş ve ilk prototipin geliştirilmesi sürecinde de matematik eğitimi alan uzmanı görüşü alınmış ve gerekli revizeler yapılarak ilk prototipe son hali verilmiştir.

Tasarımın Uygulanma Süreci

İlk prototipe son şekli verildikten sonra ön uygulama aşamasına geçilmiştir. Araştırmacı ve matematik eğitimi alan uzmanının ortak görüşüne uygun olarak ön uygulamanın, araştırmacı tarafından değil de ilkökul ikinci sınıf öğrencilerinin dersine giren kendi öğretmenleri tarafından

yapılması kararlaştırılmıştır. Bunun nedeni olarak, öğrencilerin yeni birine uyum sağlamalarının zaman alabileceği, ya da uyum sorunu ile karşılaşılabilirliği düşünülmüştür. Tasarımın uygulanması, Bursa İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Karacabey İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı, ilçe merkezinde bulunan bir resmi ilkokulda gerçekleştirilmiştir. Araştırmacı, uygulamayı yapacak olan sınıf öğretmeni ile derse girmiş, uygulamayı başından sonuna kadar gözlemlemiş, eksik ve işlemeyen bölümleri not almış, gerekli görülen yerlerde tasarımın uygulanması noktasında sınıf öğretmenine yardımcı olmuştur. Uygulama sonunda tasarım ve geliştirme araştırma modelinin değerlendirme basamağında belirtilen summatif değerlendirmeye uygun olarak, matematik eğitimi alan uzmanı ve dersin öğretmenin görüşleri doğrultusunda hazırlanan kazanım değerlendirme testi yapılmıştır.

Tasarımın Değerlendirilmesi

Ön uygulaması yapılan öğretim tasarımının, eğitsel hedefleri ve beklentileri ne ölçüde karşılayıp karşılamadığı rapor edilmiştir. Bu raporlama sürecinde literatürde yer alan değerlendirme basamakları dikkate alınmıştır. Assure modelinin geçerliliğinin değerlendirmesi sürecinde formatif değerlendirme anlayışı benimsenmiştir. Formatif değerlendirme, öğretmen öğretimi ve öğrenenlerin öğrenme konusundaki eksikliklerini ortaya çıkarmaya çalışan değerlendirme türüdür (Mutlu, 2016). Assure modeli uygulanırken öğrenenlerin analizi, hedeflerin belirlenmesi, öğretim yöntem, medya ve materyallerin seçimi, medya ve materyallerin kullanımı, öğrenen katılımı, değerlendirme ve gözden geçirip düzeltme aşamalarının her biri formatif değerlendirmeye tabi tutulmuştur. Uygulamanın her aşamasında gözlem yapılmış, gözlem notları (G.N.) alınmış, uygulama sonunda öğrencilerden ve öğretmenden ders tasarımı hakkında görüş alınmış, ortaya çıkan eksiklikler değerlendirilip, öğretim tasarımı üzerinde bu yönde iyileştirmeler yapılmıştır.

Bulgular

Öğrenenlerin Analizi

1. Öğretim tasarımı, kolay ulaşılabilirlik örneklem grubuna uygun olarak kırsal alanda yaşamını sürdüren 15 kişilik öğrencinin öğrenim gördüğü bir sınıf düşünülerek hazırlanmıştır. Uygulama ise, ilçe merkezinde 24 öğrencinin öğrenim gördüğü bir sınıfta yapılmıştır.
2. Araştırmacı tarafından öğrenenlerin EK 5'te yer alan planda belirtilen ön yeterliliklere sahip olduğu gözlenmiş ve aynı zamanda bu durum sınıf öğretmeni tarafından da ifade edilmiştir.

Hedeflerin Belirlenmesi

1. Planlanan etkinliklere, öğrencilerin tamamına yakının katılımının sağlanması için ders süresinin (40+40+40 dk) üç ders saatine çıkarılması gerektiği gözlenmiş ve aynı zamanda bu değişiklik uygulamayı yapan sınıf öğretmenin "*Ben olsam bu kazanım için bir ders daha ayırırdım.*" görüşü ile de desteklenmiştir.

Öğretim Yöntem, Medya ve Materyallerin Seçimi ve Uygulamada Kullanımı

1. Planda yer alan öğretim yöntem, teknik veya yaklaşımların öğrenci düzeyine uygun olduğu, özellikle öğrencilerin canlandırma yönteminin kullanılması sürecinde çok eğlendikleri gözlenmiştir.
2. Medya ve materyal seçiminde, tasarlanan medyanın (EK 2), projeksiyon cihazı aracılığı ile öğrencilere gösterim süresi uzatılmalıdır. Çünkü ders işlenişi sürecinde seçilen medyanın, çok kısa süreliğine öğrencilere hitap ettiği gözlenmiştir. Bu nedenle, paralarımız konusuna yönelik hazırlanan medya üzerine ek olarak, paraları tanımaya ve hatırlatmaya yönelik sorular ilave edilir. Medya öğrencilere gösterilir ve sorular cevaplandırılır. Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Bilişim Ağı üzerinden paralarımız isimli video öğrencilere izlettirebilir.

(<http://www.eba.gov.tr/video/izle/99419928bef89c0944483b4afbc58fb6d0f3b76b3a001>)

3. Canlandırma aşamasında kullanılan, okulda ihtiyaç duyulan kantin ürünlerinin çeşitleri artırılabilir. Ürünlerin miktarının artırılması, derse öğrenci katılımının artmasını sağlayacaktır. Uygulama sırasında kantin ürünleri az olduğu için öğrenci katılımı sınırlı kalmıştır.

Şekil 1. Uygulama sırasında kullanılan ürünler

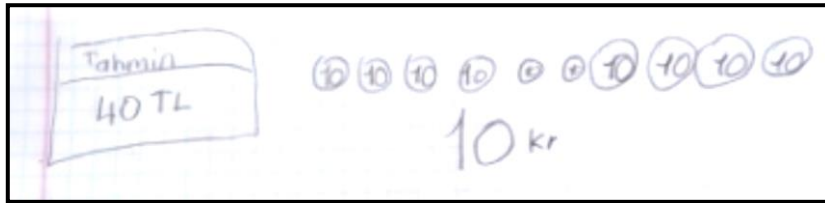
Medya ve Materyallerin Kullanımı İle Öğrenen Katılımı

1. **Dikkat Çekme:** Planda belirtilen uygulamadan farklı olarak, sınıf öğretmeni dolabını açarak, öğrencilere göstermeden, kumbaradan ses çıkarmasını sağlamış ve bu durumla ilgili olarak öğrencilere sorular yönelmiştir. Sınıf öğretmeni, ilkökul öğrencilerinin öğretmen tarafından öncelikle derse hazır hale getirilmeleri, ondan sonra konu ile ilgili dikkat çekme etkinliğine geçilmesi gerektiğini belirtmiştir. Dikkat çekme etkinliği sınıfın şartlarına göre değişmiştir. Araştırmacı tarafından, öğrencilerin tamamının kumbaradan çıkacak olacak parayı merak ettikleri ve bu durumu yüz ifadeleriyle gösterdikleri gözlenmiştir. (G.N.1)

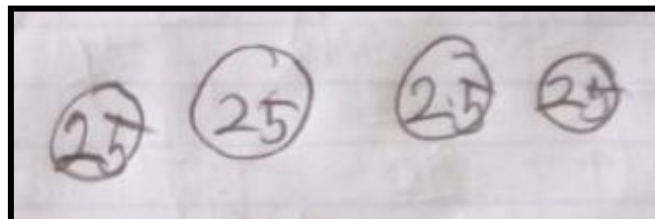
2. **Ön Bilgilerin Hatırlanılması:** Sınıf öğretmeni paranın tarihsel gelişimi, öğrencilerin yakın çevresinden yola çıkarak, ailelerin para kazanmak için çalışmak zorunda kaldığını böylece yaşamsal ihtiyaçlarını karşıladığı vb. konularda öğrencilerin düşünmelerini ve paranın yaşam içinde önemli araç olduğunu fark etmelerini sağlamıştır. (G.N.2. Paranın tarihsel gelişimi, anne veya babanın evin geçimini sağlama adına para kazanmak için çalıştığı, paranın kazanılma durumları.)

Ders tasarımı kapsamında hazırlanan medyanın (EK 2), öğrenciler tarafından daha fazla fark edilmesi için, medya üzerine ek olarak paralar ile ilgili sorular eklenmiştir.

3. **Etkinliğin Uygulanması:** “1 lira elde etmem için kaç tane 10 kuruş kullanmalıyım buradan?” Çocuklara ipuçları vererek cevaba ulaşmasını sağlar. Daha sonra kaç tane 25 kuruş kullanırsam 1 lira yapar diye sorar. Yine kaç tane 50 kuruş 1 lira yapar diye sorar. Bu soruların cevaplarını not almalarını ister ve kontrol eder.” etkinliğinin uygulanması sürecinde bazı öğrencilerin paraları doğrudan rakamla veya yazı ile yazmalarında zorlandıkları gözlenmiştir. Bu nedenle, bu aşamada öğrencilerin projeksiyondan tahtaya yansıtılmış olan medyadan da faydalanarak, soruların cevaplarını isterlerse paraların resmini çizerek ifade edebilecekleri belirtilmiştir. Bu şekilde öğrencilerin soruları daha hızlı ve daha kolay cevapladıkları gözlenmiştir. Ayrıca, sınıf öğretmeni tarafından her sorunun cevabı tahtaya yazılarak özetlenmiştir.

Şekil 2. Öğrencilerin kumbarada toplam ne kadar para olabileceğini gösteren tahmin sonuçlarından bir tanesi

Şekil 3. Cevapların resim çizerek belirtilmesi

Şekil 4. Sınıf öğretmenin soruların cevaplarını tahtaya yazarak ve çizerek göstermesi

4. **Disiplinler Arası Yaklaşım (Diğer Derlerle İlişkilendirme):** Uygulayıcı sınıf öğretmeni tarafından tasarlanan plandan farklı olarak, ihtiyaç ile istek kavramları arasındaki ilişki, farklı açıklamalarla öğrencilere belirtildi. Aynı zamanda israf kavramı üzerinde de duruldu. Kumbarada para biriktirmenin önemini belirten atasözleri üzerinde duruldu. Konu bu aşamada çok yönlü olarak günlük yaşamla ilişkilendirildi. Bu kapsamda sorular soruldu. (G. N. 5. *Silgi örneği verildi. "Silgisi olan bir öğrenci neye ihtiyaç duyar?"*)

5. **Canlandırma:** Öğrenci katılımını arttırmak için kantin görevli sayısı arttırılabilir. Üç öğrenci görevli olabilir. Ürünler üzerinde fiyat etiketlerinin olması sağlanır. Bu sayede öğrencilerin etkinliğe yönelik ilgileri arttırılır. Ayrıca, canlandırma aşamasında öğrencilerin derse yönelik isteklerinin arttığı gözlenmiştir. (G.N. 7. *Kantinciye yardımcı görevlendirildi.*)

Şekil 5. Canlandırma bölümünden bir kare.

Değerlendirme ve Gözden Geçirip Düzeltme

Öğrencilerin öğretim tasarımıyla hedeflenen kazanımlara erişim düzeyini belirlemeye yönelik hazırlanan kazanım değerlendirme testinde yer alan ikinci ve onuncu sorularda zorlandıkları görülmüştür. İkinci soruyla, öğrenilen konuyla ilişkili olarak öğrencinin günlük yaşamda karşılaştığı bir sorunu çözebilme becerisinin durumu, onuncu soru ile de öğrendiği konuyu yeni durumlara uyarlama becerisinin durumu belirlenmeye çalışılmıştır. Fakat yapılan değerlendirme sonucunda onuncu soruyu, öğrencilerin anlamadığı ve bu soruya verilen cevapların yanlış olduğu görülmüştür. Ayrıca sınıf öğretmeni tarafından onuncu soru hakkında "Onuncu soru ikinci sınıf öğrenci seviyesine uygun değil bence." şeklinde görüş belirtilmiştir. Kazanım değerlendirme testinde yer alan dokuzuncu soru ile ilgili olarak da sınıf öğretmeni "Dokuzuncu soruyu çözebilmeleri için örnek alıştırmaların daha fazla yapılması gerekir." şeklinde görüş belirtmiştir. Bu sebeple, ikinci ve onuncu soruya yönelik bir etkinlik tasarlanarak plana dâhil edilmesi ve dokuzuncu soruya yönelik daha çok alıştırmaların öğretim tasarımı içinde yer verilmesi uygun görülmüştür. Tablo 1'de belirtilen soruların detaylı olarak incelenmesi yer almaktadır. Özellikle ikinci ve onuncu soruda yapılan yanlış sayısının sıklığı, uygulama sırasında yapılan gözlem sonucunu doğrulamaktadır.

Tablo 1. İkinci, dokuzuncu ve onuncu soruların doğru veya yanlış cevap durumları

Sorular	Doğru		Yanlış	
	f	%	f	%
2	10	41,66	14	58,33
9	15	62,50	9	37,50
10	1	4,16	23	95,84

Kazanım değerlendirme testinin sonucu, tasarlanan öğretim ders planının işlevselliği hakkında bilgi vermektedir. Tablo 2’de yer alan veriler, araştırmaya katılan öğrencilerin %67 oranında başarılı olduğunu göstermektedir.

Tablo 2. Kazanım değerlendirme testi sonucu ortaya çıkan başarı durumu

Test Puanı	f	Aritmetik Ort.	Başarı Yüzdesi
10	2		
20	1		
30	3		
40	2		
50	4		
60	2	54.6	66.6
70	5		
80	2		
90	3		
100	0		

Uygulama sonrası öğrencilerden dersin işlenişi hakkında görüş alınmış ve bu kapsamda öğrencilerin tamamına yakını olumlu görüş belirtmişlerdir. Bu durumu gösterir veriler Tablo 3’te sunulmuştur.

Tablo 3. Uygulama Sonrası, Öğrencilerin Ders Hakkındaki Görüşleri

Kategori	Kod	f
Olumlu	Eğlenmek	17
	İyi bir ders	4
Olumsuz	Zorlanmak	1

Kazanım değerlendirme testi ile öğrencilerin neleri öğrenip neleri öğrenemediği belirlenmeye çalışılmıştır. Bu değerlendirmeye ek olarak, planın her aşamasını kapsayacak şekilde gözlem formu hazırlanabilir. Böylelikle, öğrencilerin derse katılım durumları da belirlenmiş olur.

Şekil 6. Kazanım değerlendirme testinden bir kare.

Ders tasarımının tüm aşamalarına yönelik değerlendirmeler sonucunda, ders planı revize edilmiş ve son şekli verilmiş ve EK 5’te sunulmuştur.

Sonuç ve Öneriler

Ön uygulaması yapılan öğretim tasarımı, uygulama sırasında karşılaşılan eksiklikler, yeni durumlar, gözlemci konumunda bulunan araştırmacının ve uygulamayı yapan sınıf öğretmenin de görüşleri dikkate alınarak Assure Öğretim Tasarım Modeli'nin *Öğrenenlerin Analizi, Hedeflerin Belirlenmesi, Öğretim Yöntem, Medya ve Materyallerin Seçimi ve Uygulamada Kullanımı, Medya ve Materyallerin Kullanımı İle Öğrenen Katılımı* aşamalarında değişikliğe gidilmiştir. Öğretimin gerçekleşmesi sürecinde işlemeyen bölümler belirlenmiş, bu bölümler arasından uygun görülenler çıkartılmış, yerine yenileri eklenmiş ve bazı bölümler de geliştirilmiş, güçlendirilmiştir. Yapılan değişiklikler, Assure Öğretim Tasarım Modeli'nin aşamalarında detaylı olarak belirtilmiş ve son şekli verilen plana da yansıtılmıştır. Elmalı (2020) tarafından yapılan çalışmada da dersin ASSURE öğretim tasarımı modeline uygun şekilde planlanmasına rağmen ders planlarının öğrenenlerin analizi ve değerlendirme boyutlarında eksiklikler olduğu belirlenmiştir.

Assure Öğretim Tasarım Modeli'in *Değerlendirme ve Gözden Geçirip Düzeltme* aşamasında, öğrencilerin kazanımlara erişim düzeyini belirlemeye yönelik yapılan kazanım değerlendirme sonuçlarına göre, öğrencilerin % 67 oranında başarılı olduğu ortaya çıkmıştır. Bu sonuç, Durak (2009) ve Çetinkaya (2017) tarafından yapılan çalışmalarda Assure modelinin başarıyı olumlu yönde etkilediğine ilişkin sonucu destekler niteliktedir. Geriye kalan % 33'lük bölüm değerlendirildiğinde, kazanım testinde yer alan 10., 2. ve 9. sorulara, öğrencilerin cevap vermede yetersiz kaldıkları, bunun nedeninin de bu soruların, öğrencilerin problem çözme, uyarılma ve öğrendiklerini günlük yaşamla ilişkilendirme becerisini ölçmeye yönelik hazırlanmış olması gösterilebilir. Uygulama sonrası öğrencilerin dersin işlenişine yönelik belirttiği görüşlerin olumlu anlam taşıması da araştırmanın sonuçları arasında yer almaktadır. Genel anlamda çalışmanın tamamına yönelik bir değerlendirme yapıldığında, Assure Öğretim Tasarım Modeli'nin ilkökul matematik derslerinin öğretiminin tasarlanmasında kullanılabilmesi, bu sayede öğretimin daha verimli ve etkili olacağı, farklı bir disiplinle ilişkilendirilmesi sonucunda da başarının artacağı anlaşılmıştır. Bu sonuç bağlamında, sınıf öğretmeni ve adaylarının, ilkökulda matematik dersinde, öğretim tasarımı yaparken, Assure Öğretim Tasarım Modeli'nden ve disiplinlerarası yaklaşımdan faydalanmaları, ön uygulaması yapılan, revize edilerek son şekli verilen bu öğretim tasarımı modelinin, başka bir araştırmacı tarafından, başka bir grupta test edilmesi, uygulayıcılar ve araştırmacılar tarafından bu tasarımın örnek bir çalışma olarak değerlendirilmesi önerilmektedir.

279

Kaynakça

- Acar, E., Ersoy, E., Eser, N., & Vural, R. A. (2013). İlkokul 2. sınıf matematik dersi kapsamında verilen ev ödevlerinin incelenmesi. *Boğaziçi Üniversitesi Eğitim Dergisi*, 30(2).
- Akkoyunlu, B., Altun, A. & Yılmaz, S. M. , (2008). Öğretim tasarımı. Maya Akademi, 1. baskı, Ankara, ss: 141-180.
- Aybek, B. (2001). Disiplinlerarası (bütünleştirilmiş) öğretim yaklaşımı, *Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 3, 1-7.
- Barut, E., Demirer, V., Erbas, Ç., Dikmen, C. H., & Sak, N. (2016). Media literacy training for prospective teachers: instructional design process and its evaluation. *Çukurova University. Faculty of Education Journal*, 45(1), 49.
- Brown, A. L. (1992). Design experiments: Theoretical and methodological challenges in creating complex interventions. *Journal of the Learning Science*, 2, 141-178.
- Collins, A. (1992). Toward a design science of education. In E. Scanlon & T. O'Shea (Eds.), *New directions in educational technology* (pp. 15–22). New York: Springer-Verlag.
- Çetinkaya, M. (2017). Fen eğitiminde modelleme temelinde düzenlenen kişiselleştirilmiş harmanlanmış öğrenme ortamlarının başarıya etkisi. *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 7(2), 287-296.
- Çetinkaya, M., & Taş, E. (2016). Web destekli ve etkinlik temelli ölçme değerlendirme materyali geliştirilmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 5(1), 21-28.
- Design Based Research Collective. (2003). Design-based research: An emerging paradigm for educational inquiry. *Educational Researcher*, 32(1), 5-8.
- Durak, G. (2009). *Algoritma konusunda geliştirilen "programlama mantığı öğretici-p.m.ö" yazılımının öğrenci başarısına etkisi.* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Balıkesir Üniversitesi Fen Bilimler Enstitüsü, Balıkesir.

- Elmalı, Ş. (2020). *Bilim ve sanat merkezlerindeki fen grubu öğretmenlerine yönelik ASSURE öğretim tasarımı modeline dayalı mesleki gelişim programı geliştirilmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Göksu, İ., Özcan, K. V., Çakır, R., & Göktaş, Y. (2014). Studies related to instructional design models in Turkey. *Elementary Education Online*, 13(2), 694-709.
- Gücüköğlü, B., & Türker, F. M. (2015). Yabancı dil olarak web tabanlı Türkçe öğretiminde materyal hazırlama süreci. *Electronic Turkish Studies*, 10(15).
- Keleş, E., Erümit, S. F., Özkale, A., & Aksoy, N. (2016). Öğretim Tasarımcıları İçin Bir Yol Haritası: Öğretim Tasarım Modellerinin Karşılaştırılması. *Journal of Faculty of Educational Sciences*, 49(1).
- Mutlu, N. (2016). Tasarım ve geliştirme araştırma modeli, (Ed.) M. Yaşar Özden & Levent Durdu). *Eğitimde Üretim Tabanlı Çalışmalar İçin Nitel Araştırma Yöntemleri. Anı Yayıncılık, 1. Baskı, Ankara*.
- Özerbaş, M. A., & Kaya, A.B. (2017). Öğretim tasarımı çalışmalarının içerik analizi: Addie modeli örnekleme, *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 15(1), 26-42.
- Richey, R. C., & Klein, J. D. (2014). *Design and development research: Methods, strategies, and issues*. Routledge.
- Siribaddana, D. (2010). The Future of Instructional Designing in Medical Education: Letting the Computer do the Work. *Sri Lanka Journal of Bio-Medical Informatics*. 1(1), 76-85.
- Sevim, O. (2014). Disiplinlerarası materyal geliştirme sürecinin Türkçe öğretmen adaylarının öğretim tasarımı başarılarına ve üstbilişsel farkındalıklarına etkisi. *Turkish Studies-International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 9(9), 897-913.
- Turna, Ö., & Bolat, M. (2015). Eğitimde disiplinlerarası yaklaşımın kullanıldığı tezlerin analizi. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 34(1), 35-55.
- Uça, S., & Saracaloğlu, A. S. (2017). Öğrencilerin Ondalık Kesirleri Anlamlandırmasında Gerçekçi Matematik Eğitiminin Kullanımı: Bir Tasarı Araştırması, *İlköğretim Online*, 16(2), 469-496.
- Yenilmez, K., & Pargan, A. Ş. (2008). İlköğretim ikinci sınıf öğrencilerinin standart uzunluk ölçme birimine ilişkin algıları. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(2), 59-67.
- Yıldırım, A. (1996). Disiplinlerarası öğretim kavramı ve programlar açısından doğurduğu sonuçlar. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12, 89-94.

Extended Abstract

Introduction

Instructional designs are used in order to achieve the objectives in the curricula. Instructional design models include the processes of planning educational processes, designing the materials to be used, evaluating the process and making the necessary arrangements (Özerbaş and Kaya, 2017). Instructional design ensures high-quality learning and achievement of intended goals (Siribaddana, 2010). They are instructional design models that differentiate course designs according to the learner and the learning environment. The efficiency and quality of teaching activities in schools is directly related to the instructional design model. Therefore, many instructional design models have been developed (Özerbaş and Kaya, 2017).

When the research studies on instructional design models are examined, it is seen that "ADDIE", "ARCS", "Dick and Carey", "Gagne and Briggs" and "ASSURE" models are among the most preferred models. The ASSURE model, which is one of the most well-known of these models, is an instructional design in which the teaching takes place in a systematic and planned manner in a class-oriented way, a detailed learner analysis is made, active learner participation is ensured, and it allows revision if necessary during the evaluation process (Keleş, Erümit, Özkale and Aksoy, 2016). This model includes the stages of analyzing learners (**A**nalyze learners), stating goals and achievements (**S**tate objectives), selecting methods, media and materials (**S**elect methods, media and materials), utilizing media and materials (**U**timize media and materials), requiring student participation (**R**equire learner participation), and evaluation and revise (**E**valuate and revise) (Gücükoğlu and Türker, 2015).

In this lesson plan, which was designed in terms of the Assure teaching model, an interdisciplinary approach was used. The interdisciplinary approach is a learning approach that helps learners bring together knowledge in different fields and focuses students on higher-level thinking such as analysis and synthesis through concepts (Aybek, 2001).

281

Therefore, in the study, using the interdisciplinary approach according to the Assure Model, the instructional design created for the learning outcomes like that: the primary school second grade mathematics lesson "Measurement" learning area "Our Money" belongs to the sub-learning area "Learners recognize the relationship between piaster and lira." with the outcome of the second grade Life Sciences lesson "Life in Our School" unit, "Learners spend their money consciously at school in line with their needs." The aim of the research is to evaluate the instructional design by using the Assure model and making use of the interdisciplinary approach for the primary school second grade mathematics lesson "Our Money" subject.

Design

In this study, the Design and Development Research Model (DDRM), one of the qualitative research methods, was used. In the process of designing the Assure Model instruction, the necessary literature review on the subject in the field of mathematics education was made, the opinion of the experts in mathematics education was taken, and the instructional design was finalized. The design was applied to 24 primary school second grade students in Bursa in the 2017-2018 academic year, in the mathematics course. In the data collection process, firstly, the process was observed by the researcher throughout the application and notes were taken, the opinions of the teachers and students who carried out the lesson were taken, and at the end of the application, the students' achievement of the determined goals was determined by the outcome assessment test. Secondly, each stage in the design was evaluated in accordance with the Design and Development Research Model, the instructional design was revised and finalized.

Findings

The problems and revisions noticed during the implementation of the lesson plan were examined according to the stages of the Assure model.

*The Analysis of Learners**State objectives*

- 1 It was observed that the duration of the lesson (40+40+40 minutes) should be increased to three lesson hours in order to ensure the participation of almost all of the students in the planned activities.

Selecting methods, media and materials and utilizing in implementation

- 1 In the selection of media and materials, the duration of the projection of the designed media (Appendix 2) should be extended to the students.
- 2 The variety of canteen products used in the improvisation phase and needed at the school can be increased.

Utilizing media and materials and engagement of learners

1. *Drawing Attention:* Unlike the practice stated in the plan, the primary school teacher opened the locker and made the students make noise from the penny bank without showing it, and asked questions to the students about this situation.
2. *Interdisciplinary Approach (Associating with Other Courses):* Unlike the plan designed by the practicing primary school teacher, the relationship between the concepts of need and desire was explained to the students with different explanations.
3. *Improvisation:* The number of canteen staff can be increased to increase student participation.

Evaluation and revision

It was observed that the students had difficulties in the second and tenth questions in the test, which was prepared to determine the level of achievement to the outcomes aimed by the instructional design. For this reason, it was deemed appropriate to design an activity for these questions and to include it in the plan, and to include more exercises for the ninth question in the instructional design.

Findings and Discussion

In the pre-applied instructional design, taking into account the deficiencies encountered during the application, new situations, the opinions of the researcher who is the observer and the primary school teacher who made the application, the Assure Instructional Design Model's *Analyzing Learners, Stating objectives, Selecting methods, media and materials, and Utilizing media and materials and Learner participation* stages were revised. In the study conducted by Elmalı (2020), it was determined that although the course was planned in accordance with the ASSURE instructional design model, there were deficiencies in the analysis and evaluation of the lesson plans.

According to the results, it has been determined that the design is efficient and effective in the process of achieving the learning goals. For this reason, it is recommended that primary school teachers and prospective primary school teachers benefit from the Assure model and interdisciplinary approach in the process of designing primary school mathematics course and instruction.

Ek 1. Kumbara Örneği

Ek 2. Paraların yer aldığı görsel

Uygulama Sonrası Eklenilen Sorular

1. En küçük madeni para hangisidir?
2. En büyük madeni para hangisidir?
3. En büyük kâğıt para hangisidir?
4. En küçük kâğıt para hangisidir?

283

Ek 3. Kantin Ürünleri

Ek 4. Kazanım Değerlendirme Formu

1. Yukarıdaki paraların toplamının 1 TL olması için kaç kuruş eksiktir?

- a) 25 kuruş
- b) 50 kuruş
- c) 10 kuruş

2. Ahmet arkadaşıyla su almak için kantine gider. Elinde elli kuruş parası vardır. Fakat 1 gün önce gelen zam ile suyun fiyatı artmış ve 75 kuruş olmuştur. Bu durumda Ahmet ne yapmalıdır?

.....

.....

.....

3. Her gün 50 kuruş harcayan Tuğra, 4 günde ne kadar para harcar?

- a) 1 lira 50 kuruş
- b) 2 lira
- c) 1 lira

4. Kalemin tanesi 1 liradır. Berk'in elinde 25 kuruşu vardır. Ama kaleme de ihtiyacı vardır. Kalemi alabilmesi için kaç tane daha 25 kuruşa ihtiyacı vardır?

- a) 2
- b) 3
- c) 4

5. Dört adet 25 kuruş kaç lira eder?

- a) 2 lira
- b) 3 lira
- c) 1 lira

6. 2 lira içinde kaç tane 50 kuruş vardır?

- a) 3
- b) 4

c) 5

7. Değeri en az olan para hangisidir?

- a) 10 kuruş
- b) 1 kuruş
- c) 5 kuruş

8. Yukarıdaki paraların toplamı aşağıdakilerden hangisine eşittir?

- a)
- b)
- c)

9. Yandaki kumbaralardan çıkan paralarla ilgili bilgi aşağıda verilmiştir.

Paralar	Adet
10 kuruş	15
25 kuruş	2
50 kuruş	4
1 lira	5

Kumbaradan çıkan paraların toplamı ne kadardır?

- a) 7
- b) 8
- c) 9

Yandaki kumbaralardan çıkan paralarla ilgili bilgi aşağıda verilmiştir.

Paralar	Adet
10 kuruş	15
25 kuruş	2
50 kuruş	4
1 lira	5

10. Kantinden 1 su (50 kuruş), 1 selpak (75 kuruş) almak isteyen bir öğrenci yukarıdaki kumbaradan kaç farklı seçim yaparak su ve selpağın parasını elde edebilir? Belirtiniz.

EK 5

Assure Modeli Bağlamında Hayat Bilgisi Dersi ile ilişkilendirilerek tasarlanan ders öğretim planının pilot uygulama sonrası revize edilmiş son hali

Ders Öğretim Tasarımının Pilot Uygulama Öncesi Durumu		
S.N	Aşamalar	Açıklamalar
1	Öğrenenlerin analizi	<p>➤ Genel özellikler: Uygulama sonrasında öğrenenlerin genel özellikleri olarak, 8-9 yaş grubu, orta düzey ekonomik duruma sahip, İlçe merkezinde yaşayan, Somut İşlemler Dönemi'nde bulunmaları karşımıza çıkmaktadır. Bu noktada plan tasarlama sürecinde özel gereksinimli öğrencilerin özel durumları da dikkate alınabilir. Planın uygulandığı öğrenci sayısı 24'tür.</p> <p>• Ön yeterlilikler: Matematik Dersi: Terimler veya kavramlar: Türk lirası, kuruş (kr.) Semboller: ₺ M.1.3.2.1. Paralarımızı tanır. a) 1, 5, 10, 25, 50 kr. ve 1, 5, 10, 20, 50 TL değerindeki paralar tanıtılır. b) Bu paralarla hangi ihtiyaçlarımızın karşılanabileceği fark ettirilir. Yukarıda yer alan kazanımlara, öğrencilerin tamamının eriştiği var sayılmaktadır. Hayat Bilgisi: HB.1.1.7. Okulun bölümlerini tanır. Öğrencilere okulun bölümleri gezdirilerek idari kısım, öğretmenler odası, rehberlik servisi, kantin, kütüphane, spor salonu, lavabo ve okulda bulunan diğer birimler tanıtılır. 1. Öğrenme stilleri: ➤ Çoklu Zeka Kuramı (Sözel Zekâ, Sosyal Zekâ, Matematiksel Zekâ) ➤ Somut Öğrenme ➤ Motivasyon (İçsel ve dışsal) sağlamak için konunun günlük hayatla ilişkilendirilmesi sağlanmıştır.</p>
2	Hedeflerin belirlenmesi	<p>Ders Saati: 40+40+40 dk Matematik M.2.3.2.1. Kuruş ve lira arasındaki ilişkiyi fark eder. a) Örneğin on tane 10 kuruşun, dört tane 25 kuruşun, iki tane 50 kuruşun 1 lira ettiği vurgulanır. b) Ondalık gösterimlere girilmez. c) 100 ve 200 TL tanıtılır. Hayat Bilgisi HB.2.1.11. Okulda parasını ihtiyaçları doğrultusunda bilinçli bir şekilde harcar. İstek ve ihtiyaç kavramlarından hareketle paranın tutumlu kullanımı üzerinde durulur.</p>
3	Öğretim yöntemi, medya ve materyallerin seçimi	<p>Yöntem/Strateji/Yaklaşım: ➤ Aktif Öğrenme Yöntemi ➤ Soru Cevap Yöntemi ➤ Canlandırma Tekniği ➤ Buluş Yoluyla Öğrenme Stratejisi ➤ Disiplinler Arası Yaklaşım Materyal: 1 adet Kumbara (Ek 1), 20 tane 10 kuruş, 6 tane 25 kuruş, 3 tane 50 kuruş, 2 tane 1 lira. Kantin Ürünleri: 5 adet küçük su, 5 adet kalem, 5 adet silgi, 5 adet selpak, 5 adet kalemtraş vb. Medya: 1)10 kuruş, 25 kuruş, 50 kuruş, 1 lira, 5 tl, 10 tl, 20 tl, 50 tl, 10 tl ve 20 tl'nin resimlerini ve paralar hakkında sorular içeren bir görsel (Ek 2) 2) Küçük su, peçete, tost, kalem, silgi vb. okulda ihtiyaç duyulabilecek eşyaların etiket fiyatlarıyla birlikte yer aldığı resimlerin olduğu etkinlik formu. (Ek 3)</p>
4-5	Medya ve materyallerin kullanımı	<p>Medya ve materyallerin kullanımı sürecinde, sınıf ortamında bulunan projeksiyon cihazı ve masaüstü bilgisayardan yararlanılmıştır. Dikkat Çekme: Öğrenilecek olan konuya yönelik dikkat çekme biçimi öğretmene bırakılmıştır. Öğretmen sınıfa girdiği anda, her öğrencinin derse hazır olmaması bu</p>

Öğrenen
katılımı

durumun bir nedeni olarak düşünülebilir.

Yönerge

Öğretmen, öğrencileri ile selamlaşır. Konu hakkında kısa bir bilgi verir. Daha sonra dolabına yönelir. Dolapta bulunan kumbarayı çocukların merakını uyandıracak şekilde sallar. “Çocuklar bu nedir?” diye sorar. Kumbarayı tekrar sallar. “Kumbaradan gelen sesi duyabiliyor musunuz? Peki, bu ses ne sesidir? Bu sesin ortaya çıkmasını sağlayan şey nedir?” şeklinde öğrencilere tekrar sorular yöneltilir. Kumbara içinde para olabileceği yönünde, öğrencilerden yorum yapmaları beklenilir. “Bu kumbaranın içinde ne kadar para vardır?” sorusu öğrencilere sorulur. Tahmin yapmaları istenilir.

Ön Bilgilerin Hatırlanması: “Geçen yıl öğrenmiş olduğunuz paralarımız konusunu hatırlayın.” “Paralarımızı öğrenmiştik. Hadi şimdi hep birlikte paralarımızın neler olduğuna bakalım mı?” sorularıyla, öğrenenlerin ön bilgilerini hatırlamaları sağlanır. Paraların tamamının resimlerinin ve paralar hakkında soruların yer aldığı bir belge, projeksiyon yardımıyla öğrencilere gösterilir. (Ek 2) Onlara tek tek metindeki paraların adları sorulur. Paraları tanıyıp tanımadıkları kontrol edilir. Görsel üzerinde yer alan soruları defterlerine cevaplamaları istenilir. Öğrencilere üç dakika süre verilir. Öğretmen tarafından cevaplar kontrol edilir. En küçük ve en büyük madeni ve kâğıt paraların neler olduğunu öğrencilerin görmesi için görsel üzerinde yer alan soruların cevapları öğrencilere söylenir.. Daha sonra tekrar kumbaraya dönülür. “Sizce bu kumbarada paralarımızdan hangileri vardır? Tahminlerinizi defterinize yazınız.” sorusu, öğrencilerin kumbara içindeki madeni paralardan hangilerinin olabileceğini tahmin etmeleri sağlanır. Çocukların cevapları kontrol edilir. Daha sonra “Kumbarayı açalım mı çocuklar? Merak ediyor musunuz?” soruları ile çocukların motivasyonlarına katkı sağlanır. Kumbara çocukların gözü önünde açılır. Her gruptan bir öğrenci belirlenir. Onlara kumbaradan çıkan paraları, kendi eşlerine göre sınıflandırmaları yönergesi verilir. Bunu yaptıktan sonra çocuklara sorulur: “1 lira elde etmek için kaç tane 10 kuruş kullanmalıyım buradan?” Çocuklara ipuçları verilerek cevaba ulaşmaları sağlanır. Daha sonra kaç tane 25 kuruş kullanılırsa 1 lira yapar? Kaç tane 50 kuruş 1 lira yapar? Soruları sürece dahil edilir.. Bu soruları yazarak veya paraların resimlerini çizerek cevaplamaları istenilir ve cevaplar öğretmen tarafından kontrol edilir. Yardıma ihtiyacı olan öğrencilere destek sağlanır.

Disiplinler Arası Yaklaşım (Diğer Derslerle İlişkilendirme):Paranın tarihsel gelişimi, eğitimde yakın çevre ilkesinden yola çıkılarak, çocukların anne ve babalarının para kazanmak için çalıştığı, bu şekilde ihtiyaçlarını karşıladığı vb. durumlar üzerinden öğrencilere açıklamalar yapılır.

“Çocuklar okulda paranızı nasıl harcarsınız? Her istediğinizi alır mısınız? Yoksa ihtiyacımız olanı mı alırsınız? Kahvaltısını güzelce yapıp okula gelmiş olan bir öğrenci okulda nelere ihtiyaç duyabilir?”soruları yöneltilir. Öğrencilerden su, kalem vb. cevaplar vermeleri beklenilir. Aynı zamanda bu noktada, ihtiyaç, istek ve israf kavramları ile ilgili çocuklara sorular yöneltilir. “Silgisi olan bir öğrencinin, okul kantinine gelen yeni bir silgiyi almak istemesinin, onun ihtiyacı olduğu anlamına gelmemesi gerektiği vb. şeklinde örnek durumlar öğrencilere yansıtılır.

Canlandırma:

Kantinci olmak üzere, gönüllü olarak üç öğrenci seçilir. Kantin için gerekli olan araç ve ürünler öğrencilere teslim edilir. Kantinin dizaynı öğrencilere bırakılır. “*Günlük 2 lira harçlığınız var. Selpak almanız gerekti. Ne kadar para harcarsınız? Hadi kim gelmek istiyor? Masamdan kaç tane 25 kuruş almanız gerekiyor selpak alabilmek için?*” şeklinde öğretmen sorusunu yöneltilir. Fakat satış için belirli kurallar vardır. Küçük su, 50 kuruş ama kantinci, öğretmen masasından kim iki tane 25 kuruş getirirse suyu ona verir. Bu süreçte öğretmen gözlemci ve rehber konumundadır. Kurşun kalem 1 lira. Kim 10 tane 10 kuruş getirirse kalemi ona satmış olur. Bu diğer ürünler için de geçerlidir. Selpak 75 kuruş. Silgi 50 kuruş. Bu şekilde diğer eşyalar için de sorular tekrarlanır. Öncelikle istekli öğrencilerin katılımı sağlanmak üzere tüm öğrencilerin müşteri rolünde kantine gelip, istenilen kurala uyarak alışverişini yapmalarına imkan verilir

Canlandırma etkinliği “Evet, çocuklar burada bir oyun oynadık. Üç arkadaşımız kantinci oldu. Sizler de müşteri oldunuz. Alışveriş yaptınız. Kuruşları kullandınız. Lira ile kuruş arasındaki farkı öğrendiniz.” şeklinde özetlenir. Öğrencilerin dikkatini

		<p>toplamak için Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Bilişim Ağı üzerinden “Paralarımız” isimli etkinliğin videosu izletilir. (http://www.eba.gov.tr/video/izle/99419928bef89c0944483b4afbc58fb6d0f3b76b3a001)</p> <p>Öğrenilen konunun, günlük yaşamda karşılaşılabilecek bir sorunla ilişkilendirilmesine yönelik öğrencilere bir senaryo sunulur. Bu senaryoda karşılaşılan sorunun ne olduğu ve bu sorunun çözümü için neler yapılabileceği üzerine tartışılır.</p> <p>“Ali, arkadaşıyla birlikte selpak almak için kantine gider. Elinde elli kuruş parası vardır. Fakat 1 gün önce gelen zam ile selpağın fiyatı artmış ve 75 kuruş olmuştur. Bu durumda Ali ne yapmalıdır?”</p> <p>“Günlük okul harçlığımızdan ihtiyaç fazlasını biriktirmek veya tutumlu olmak için ne yapmalıyız?” sorusu ile öğrenciler buluşturulur. Tekrar kumbaraya dikkat çekilir. Derse kumbara ile giriş nedeni sorulur. Aslında o kumbaranın bir öğrenciye ait olduğu belirtilir. “Size verilen haftalık harçlığınızı tutumlu olup, ihtiyacınız olanı aldıktan sonra geri kalan paranızı kumbaranızda biriktirebilirsiniz. Bu sayede okul dışında ihtiyacınız olan bir ürünü kolaylıkla alabilirsiniz. Şimdi öğrendiklerinizi değerlendirmek için size, bir form vereceğim. Formda yer alan soruları dikkatlice okuyup cevaplayınız.” Yönergesiyle kazanım değerlendirme aşamasına geçilir. Testi tamamlayan öğrencilerden, ders hakkındaki düşüncelerini kazanım değerlendirme testinin arka yüzüne yazmaları ifade edilir.</p>
6	Değerlendirme ve gözden geçirip düzeltme	<p>Değerlendirme aşamasında öğrencilerin kazanımlara erişimi, hazırlanan karma bir test ile ölçülür. (Ek 4)</p> <p>Kumbara, paralar ve kantin ürünlerinin kullanımının öğrencilerin kazanıma erişme sürecinde yardımcı olma durumu öğretmen görüşüne ve testin sonucuna göre belirlenir.</p> <p>Öğrenenlerin, tüm materyalleri amacına uygun kullanıp kullanmadığı gözlemlenir. Tüm bu değerlendirmelerden ortaya çıkan sonuca göre, ders tasarımında gerekli görülen aşamalar revize edilmiştir.</p>

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

